

BATI AKDENİZ KALKINMA AJANSI

**KÜÇÜK ÖLÇEKLİ İZLEMLER
MAL DESTEK PROGRAMI**

**2016 Yılı Teklif Ça rması
Ba vuru Rehberi**

**Referans No: TR61/16/MIKRO (Mikro izlemler)
TR61/16/KUCUK (Küçük izlemler)**

nternet Üzerinden Son Ba vuru Tarihi: 08/04/2016 Saat: 23:59

Proje Dosyası Son Teslim Tarihi: 15/04/2016 Saat: 17:00

Ç İNDEK İLER

PROGRAM ÖZET	3
TANIMLAR.....	4
1 KÜÇÜK ÖLÇEKL İ LETMELER MAL DESTEK PROGRAMI.....	10
1.1 Giri	10
1.2 Arka Plan / Programın Gerekçesi	11
1.3 Programın Amacı ve Öncelikleri.....	12
1.4 Ajans Tarafından Sa lanacak Mali Kaynak	13
2 PROJE TEKL F ÇA RISINA L İ K İN KURALLAR.....	15
2.1 Uygunluk Kriterleri	15
2.1.1 Ba vuru Sahibinin Uygunlu u: Kimler Ba vurabilir?.....	15
2.1.2 Proje Ortaklarının Uygunlu u.....	18
2.1.3 Projenin Uygunlu u	19
2.1.4 Maliyetlerin Uygunlu u.....	23
2.2 Ba vuru ekli ve Yapılacak lemler.....	27
2.2.1 Ba vuru Formu ve Di er Belgeler.....	27
2.2.2 Ba vuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler	28
2.2.3 Projenin Destek Almaya Hak Kazanması Durumunda Sözle me A amasında stenecek Belgeler.....	30
2.2.4 Ba vurular Nereye ve Nasıl Yapılacak.....	31
2.2.5 Ba vuruların Alınması için Son Tarih	32
2.3 Daha Fazla Bilgi için.....	32
2.4 Ba vuruların De erlendirilmesi ve Seçilmesi	33
2.4.1 Ön nceleme	33
2.4.2 Teknik ve Mali De erlendirme.....	35
2.5 De erlendirme Sonucunun Bildirilmesi	39
2.5.1 Bildirimin içeri i.....	39
2.5.2 Öngörülen Zaman Çizelgesi.....	39
2.6 Sözle me mızalanması ve Uygulama Ko ulları	40

PROGRAM ÖZET

Program Adı	Küçük Ölçekli İletmeler Mali Destek Programı	
Amaç	Batı Akdeniz Bölgesi'nde imalat sanayinde faaliyet gösteren mikro ve küçük ölçekli işletmelerin üretim ve ihracat kapasitelerinin geliştirilmesi, markalaşma ve kurumsallaşma çalışmalarının desteklenmesi, verimliliklerinin artırılması, hizmet kalitelerinin geliştirilmesi, yenilikçilik ve Ar-Ge faaliyetlerinin desteklenmesi yoluyla rekabetçiliklerinin artırılmasıdır.	
Öncelikler	Öncelik 1: işletmelerin üretim ve istihdam kapasitelerinin artırılması (Sadece mikro işletmeler için geçerlidir.) Öncelik 2: işletmelerde yenilikçi üretim süreçlerinin ve yüksek katma değer içeren yeni ürün üretiminin teşvik edilmesi Öncelik 3: işletmelerde Ar-Ge altyapısının geliştirilmesi	
Programın Bütçesi	8.000.000 TL	
Destek Tutarları	Mikro işletmeler: 3.000.000 TL	Küçük işletmeler: 5.000.000 TL
	Asgari 25.000 TL	Asgari 50.000 TL
	Azami 150.000 TL	Azami 300.000 TL
Destek Oranları	Asgari %25	Azami %50
Proje Süresi	Asgari 6 Ay	Azami 9 Ay
Uygun Başvuru Sahipleri	Mikro ve Küçük işletmeler	
KAYS Proje Giriş için Son Başvuru Tarihi	08/04/2016 Saat: 23:59	
Projenin Ajansa Teslimi için Son Başvuru Tarihi	15/04/2016 Saat:17:00	

TANIMLAR

Kullanılan bazı kavramların bu program kapsamındaki kar ılıkları a a ıdaki gibidir:

Ajans: T.C. Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı'nı,

Ara Rapor: Sözle mede belirtilen dönemler itibarıyla, "Proje Uygulama Rehberi'nde" belirtilen usul ve esaslara uygun olarak Yararlanıcı tarafından proje uygulama süresince hazırlanan ve sunulan raporu,

Ara tırma ve Geli tirme Faaliyeti (Ar-Ge): Ara tırma ve geli tirme, kültür, insan ve toplumun bilgisinden olu an bilgi da arcı mın artırılması ve bunun yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalı maları, çevre uyumlu ürün tasarımı veya yazılım faaliyetleri ile alanında bilimsel ve teknolojik geli me sa layan, bilimsel ve teknolojik bir belirsizli e odaklanan, çıktıları özgün, deneysel, bilimsel ve teknik içerik ta ıyan faaliyetleri,¹

Aynı Katkı: Ba vuru sahipleri, orta ı/ortakları veya i birli i yapılan di er gerçek veya tüzel ki iler herhangisi tarafından yapılacak arazi, mal, malzeme, i gücü, makine ve donanım vb. nakdi olmayan katkıları,

Ba ımsız De erlendirici: Proje tekliflerini, bu rehberde belirtilen esaslara göre teknik, ekonomik, sosyal ve mali açıdan de erlendirmek üzere, alanında en az 5 (be) yıllık uzmanlık ve tecrübe birikimi olan, yüksekö retim kurumları ö retim elemanları ile kamu kurum ve kurulu ları personelinden Ajans tarafından uygun bulunanların ilgili kurumlarca görevlendirilmesi veya Ajans tarafından di er gerçek ki iler arasından hizmet alımı yoluyla seçilen uzmanları,

Ba vuru Sahibi: Mali destek almak üzere Ajansa proje ba vurusunda bulunan gerçek veya tüzel ki iyi,

Birincil Tarım Faaliyeti: Zirai ürün ekme, hasat etme, tarla/bahçe hazırlama çalı maları, fidan üretimi, tohum alımı, bitkisel üretim, besi hayvancılı ı, süt sı ırcılı ı, balık üretimi, canlı hayvan alımı, seracılık vb. konular ve bu faaliyetlere yönelik makine- ekipman alımını,

De erlendirme Komitesi: Ba ımsız de erlendiriciler tarafından gerçekleştirilen de erlendirmeler üzerinde gerekli kontrolleri yaparak ve gerekli gördü ü durumlarda

---

¹ 5746 sayılı Ara tırma ve Geli tirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun, Md.2.

ba ımsız de erlendiricilerin de erlendirme yöntemi ile projeleri yeniden de erlendirerek görü olu turmak ve bunları raporlamak üzere yüksekö retim kurumları ö retim elemanları ile kamu kurum ve kurulu ları personelinden Ajans tarafından görevlendirilen alanında en az 7 (yedi) yıllık tecrübeye sahip, en az 5 (be) üyeden olu an komiteyi,

Eko-inovasyon: Sürdürülebilir geli me hedefine ula ma amacı güden, alternatiflerine kıyasla çevresel geli ime neden olan yeni veya yeterince geli tirilmi ürün (mal veya hizmetler), süreçler, pazarlama metotları, organizasyonel yapılar ve kurumsal düzenlemeleri,

E -finansman: Ajans tarafından desteklenen proje veya faaliyetlerde harcanmak üzere, yararlanıcı tarafından taahhüt edilen nakdi katkıyı,

Görünürlük: Projenin uygulama süresi boyunca Ajans tarafından sa lanan mali deste in ve T.C. Kalkınma Bakanlı ı genel koordinasyonunun görünür kılınması amacıyla, Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı Görünürlük Rehberi'ne uygun olarak yararlanıcı tarafından gerçekleştirilen projenin tanıtımına yönelik faaliyetleri,

letme: Yasal statüsü ne olursa olsun, bir veya birden çok gerçek veya tüzel ki iye ait olup bir ekonomik faaliyette bulunan birimleri veya giri imleri,

tirakçi(ler): Deste e konu proje veya faaliyetin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda, do rudan fayda veya menfaat elde etmeden yararlanıcıya projenin yürütülmesinde katkıda bulunan (teknik ve mali destek sa lama, uzmanlık aktarımı vb.) ve bu rehberde gösterilen i tirakçi beyannamesini imzalayan gerçek veya tüzel ki ileri,

zleme: Ajans'ın destekledi i program, proje ve faaliyetlerin öngörülen amaç ve hedeflere ulaşması amacıyla, düzenli ve sürekli olarak veri toplanması, uygulamaya ili kin risklerin önceden tespit edilerek düzeltici ve önleyici tedbirlerin alınması, uygulama performansının takip edilmesi ve denetim faaliyetlerinin yapılabilmesine imkân verecek bilgilerin kayda geçmesini sa lamak üzere yürütülen, tarafsız yönlendirme ve takip faaliyetlerini,

Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS): Ajans tarafından yürütülen mali ve teknik destek programları çerçevesinde sunulan projelere ve faaliyetlere ili kin bilgilerin alınması, ba vurulu i lemlerinin gerçekleştirilmesi ve raporlanması gibi süreçlerin elektronik ortamda yapılmasını sa layan ve <https://uygulama.kays.kalkinma.gov.tr> internet adresinden ula ılabilen sistemi,

Küçük İletme: Elli ki iden az yıllık çalı an istihdam eden ve yıllık net satı hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri sekiz milyon Türk Lirasını a mayan i letmeleri,

Küçük ve orta büyüklükte i letme (KOB): kiyüzelli ki iden az yıllık çalı an istihdam eden ve yıllık net satı hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri kırk milyon Türk Lirasını a mayan ve ilgili Yönetmelikte mikro i letme, küçük i letme ve orta büyüklükteki i letme olarak sınıflandırılan ekonomik birimleri veya giri imleri,

Mali Bilanço: Bir i letmenin belirli bir tarihte sahip oldu u varlıklar ile bu varlıkların sa landı ı kaynakları gösteren mali tabloyu,

Mali Destek: Desteklenecek proje veya faaliyetlerin gider bütçelerinin, belirlenecek oranlarda Ajans tarafından kar ılanması amacını güden nakdi ödemeyi,

Menfaat li kisi: Proje veya faaliyetin hazırlı ı, de erlendirilmesi, seçimi, onayı, teknik açıdan desteklenmesi ve izlenmesi ile di er a amalarında görev alanların görevlerinin gizlili ini veya tarafsızlı nı, kendilerine, yararlanıcılara ya da ba kalarına maddi veya manevi yönden haksız menfaat temini bakımından etkileyebilecek her türlü durumu,

Mikro İletme: On ki iden az yıllık çalı an istihdam eden ve yıllık net satı hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri bir milyon Türk Lirasını a mayan i letmeleri,

Net Satı Hasılatı: Bir i letmenin brüt satı larından satı iskontoları ve iadeleri ile di er indirimlerin dü ülmesi sonucu bulunan tutarı,

Nihai Rapor: “Proje Uygulama Rehberi’nde” öngörülen usul ve esaslara uygun olarak yararlanıcı tarafından proje uygulama süresinin sonunda sunulan raporu,

Orta Büyüklükteki İletme: kiyüzelli ki iden az yıllık çalı an istihdam eden ve yıllık net satı hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri kırk milyon Türk Lirasını a mayan i letmeleri,

Ortak(lar): Deste e konu olan proje ve faaliyetlerin hazırlanması ve yürütülmesi sürecinde veya sonucunda do rudan veya dolaylı fayda veya menfaat elde ederek bunun kar ılı nda yararlanıcıya projenin yürütülmesinde katkıda bulunan ve bu rehberde gösterilen ortaklık beyannamesini imzalayan gerçek veya tüzel ki ileri,

Program: Küçük Ölçekli İletmeler Mali Destek Programı’nı,

Proje: Mali destekten yararlanmak üzere Ajansa sunulan belli bir amaca odaklanmı , bütçesi ile bütünlük arz eden, belirli süreli ve düzenli faaliyetler bütünü,

Proje Hesabı: Mali deste e hak kazanan yararlanıcı tarafından projeye özel olarak açılan, yararlanıcı tarafından sa lanan e -finansman da dâhil olmak üzere proje harcamalarının tamamının yapıldı ı banka hesabını,

Proje Teklif Ça rısı: Ajans tarafından yürütülen belirli bir destek programı kapsamında, nitelikleri net bir ekilde belirlenmi olan potansiyel ba vuru sahiplerinin, önceden belirlenen konu ve ko ullara uygun olarak proje teklifi sunmaya davet edilmesini,

Proje Uygulama Rehberi: Ajanslarla kar ılıklı etkile im halinde Kalkınma Bakanlı ı tarafından hazırlanan ve yararlanıcıların proje veya faaliyet uygulamaları sırasında uymak zorunda oldukları satın alma ve ihale ilke ve kuralları ile raporlama ve bilgilendirme yükümlülüklerini ayrıntılı olarak düzenleyen rehber ve eklerini,

Projede Görev Alan Kilit Personel: Projenin uygulanmasından do rudan sorumlu olan yönetici, koordinatör, bunların yardımcıları ile idari ve mali i lerden (idari memur, vb.) sorumlu personel ve teknik i lerden (teknik uzman, muhasebeci vb.) sorumlu personeli,

Sıkça Sorulan Sorular (SSS): Potansiyel ba vuru sahiplerinin mali destek programları hakkında yaygın olarak bilgi talep ettikleri soruların cevaplarının yer aldı ı ve Ajansın internet sayfasında yayınladı ı soru ve cevaplar dizisini,

Sözle me: Ajans ile yararlanıcı arasında imzalanan, destekten yararlanma ilke ve kurallarını, ödeme usul ve esaslarını, tarafların hak ve yükümlülüklerini ve bu yükümlülüklerin ihlalinin sonuç ve müeyyidelerini düzenleyen anla ma ve eklerini,

Sözle me Makamı: Yararlanıcı ile sözleşme imzalamaya yetkili kurum/kurulu u (T.C. Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı'nı),

Temsil ve İzama Yetkili Ki i(ler): Kurum, kurulu ya da i letmeyi mali, hukuki, ticari ve idari konularda üçüncü ki ilere kar ı do rudan tabi olunan mevzuat veya kurulu /ana sözleşme veya bunların yetkili kıldı ı organca alınan; tutar, süre, imza ve konu ile sınırlandırabilecek karar gere ince muteber bir yükümlülük, taahhüt ve borç altına sokabilecek hukuki tasarruf yetkisine sahip ki i/ki ileri,

TR61 Düzey II Bölgesi: Antalya, Burdur ve Isparta illerinden olu an bölgeyi,

Usulsüzlük: Proje uygulama sırasında veya öncesinde; gerçeğe aykırı, yanlış veya yanıltıcı bildirimde bulunmak, hile ve sahtecilik yapmak ve Kalkınma Ajanslarının tabii olduğu mevzuatta belirtilen ilke ve kurallara aykırılık teşkil edecek bir şekilde sözleşme ili kisini ihlal eden eylem ve davranışları,

Yararlanıcı: Program kapsamında Ajansın destek almaya hak kazanan başvuru sahibi gerçek veya tüzel kişileri,

Yeni Ürün: Firma tarafından son üç yıl içinde piyasaya sürülen ve tasarımında firmanın da yer aldığı ürünlerdir. Firmanın mevcut üretim çeşitliliği ile karlı olarak üretilen malzemesi, parçaları, yerine getirdiği seviyeler açısından özelliğinin teknolojik farklar gösteren üründür.

Yeni Ürün tanımları:

- 1) **Gerçekten yeni bir ürün:** Pazarda o ana kadar gizli kalmış talebi harekete geçirmek amacıyla üretilir. Bunun için uzun bir değerlendirme ve Ar-Ge sürecine gereksinim duyulur.
- 2) **İletme için yeni, pazar için yeni olmayan ürün:** Pazarda var olan bir ürün yeni bir marka adı altında sunulur. Bu tip mallar genellikle teknolojik yenilikler neticesinde pazara çıkarılır.
- 3) **Başka ülkelerde üretilmekte olan bir malın uyarlanarak pazara sunulması:** Dış pazarlarda var olan bir malın iç pazara sunulması olarak açıklanabilir. Ürün birebir özellikleri ile sunulabileceği gibi, pazarın durumuna göre yerel karakterlere uygun hale getirilmesi de mümkündür.
- 4) **İletmenin de iklilik yaparak pazara sunduğu ürün:** Ürünün fiziki şeklindeki (tasarım, renk, boyut, ambalaj gibi) ya da içeriğindeki yapılacak küçük de ikliliklerle pazara 'yeni ürün' olarak sunulması.

Yenilik: Yenilik, kavram olarak, hem bir süreci hem de bir sonucu anlatır. Yenilik, süreç olarak, bir fikri pazarlanabilir bir ürün ya da hizmete, yeni ya da geliştirilmiş bir imalat ya da dağıtım yöntemine, ya da yeni bir toplumsal hizmet yöntemine dönüştürmeyi ifade eder. Aynı sözcük, bu dönüştürme süreci sonunda ortaya konan, pazarlanabilir, yeni ya da geliştirilmiş ürün, yöntem ya da hizmeti de anlatır.

Yenilikçilik: Oslo Kılavuzu'na² göre yenilikçilik (inovasyon) dört başlık altında sınıflandırılır:

- **Ürünlerde Yenilikçilik,** yeni veya özellikleri açısından geliştirilmiş bir mal veya hizmetin pazara sunulmasıdır. Bu kapsamda, teknik özelliklerde, parçalarda ve malzemelerde, yazılımda, kullanım kolaylığında veya diğer işlevsel özelliklerde iyileştirmeleri/geliştirmeleri içerir.
- **Süreçlerde Yenilikçilik,** yeni veya önemli ölçüde geliştirilmiş /iyileştirilmiş üretim ya da dağıtım yönteminin uygulanmasıdır. Bu, tekniklerde, donanımda ve/veya yazılımda önemli değişiklikleri içerir.
- **Pazarlama Yönteminde Yenilikçilik,** ürünün tasarımında veya paketinde, ürün yerleştirilmede, ürünün özendirilmesinde ya da fiyatlandırılmasında önemli değişiklikler içeren yeni bir pazarlama yönteminin uygulanmasıdır.
- **Yapısal Yenilikçilik,** firmanın iş uygulamalarında, işyeri organizasyonunda, istihdam modelleri veya diğer ilişkilerinde yeni bir yapısal yöntemin uygulanmasıdır.

Yıllık Birimi (Y B): Bir yıl boyunca tam zamanlı olarak işletmede veya işletme adına çalışan bir kişi iyi ifade eder.

---

² http://www.tubitak.gov.tr/tubitak_content_files/BTYPD/kilavuzlar/Oslo_3_TR.pdf

1 KÜÇÜK ÖLÇEKLİ İZLEMLER MALİ DESTEK PROGRAMI

1.1 Giriş

Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı (BAKA), 5449 sayılı “Kalkınma Ajanslarının Kurulu u, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkındaki Kanun’a” dayanarak Bakanlar Kurulu’nun 25 Temmuz 2009 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 2009/15236 numaralı “Bazı Düzey 2 Bölgelerinde Kalkınma Ajansları Kurulmasına Dair Karar’ı” ile kurulmu , kamu tüzel ki ili ini haiz bir kurulu tur.

Kalkınma Ajansları, bölgesel kalkınmanın hızlandırılması ve bölge için stratejik öneme sahip faaliyetlerin hayata geçirilmesi amacıyla önceden belirlenmi uygunluk kriterleri do rultusunda, 8 Kasım 2008 tarih ve 27048 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeli i, Destek Yönetim Kılavuzu ve ilgili ba vuru rehberlerinde belirlenen alanlarda bölge aktörlerine mali ve teknik destek sa layabilmektedir.

BAKA koordinasyonunda hazırlanan ve Bölgesel Geli me Yüksek Kurulu tarafından 30.12.2014 tarihinde onaylanan TR61 Düzey 2 Bölgesi 2014–2023 Bölge Planı’nda Bölge vizyonu “Sürdürülebilir yerel kalkınmada öncü, istihdam ve rekabet gücünü artırarak Türkiye’nin ya am kalitesi en yüksek bölgesi olmak” olarak tanımlanmı , bu do rultuda be geli me eksenini belirlenmi tir:

- Tarımda Modernizasyonun ve Kırsal Kalkınmanın Sa lanması
- Turizmin Çe itlendirilmesi ve Yaygınla tırılması
- Sanayide Rekabetçili in Artırılması
- Ula ım, Lojistik ve İletişim (Teknolojisi) Altyapısının iyile tirilmesi
- Ya am Kalitesinin Yükseltilmesi ve Sürdürülebilir Çevre

Yukarıda bahsedilen geli me eksenlerinden, “Sanayide Rekabetçili in Artırılması” amacına yönelik olarak Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı tarafından 2016 yılında “Küçük Ölçekli İzlemler Mali Destek Programı” proje teklif ça rması ilan edilmi tir.

Söz konusu mali destek programının 8.000.000,00-TL olan toplam destek tutarı, Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı’nın 2016 yılı bütçesinden kar ılanacak olup, bütçenin kesinle mesinden sonra muhtemel de i iklikler ilan edilmi tir.

Bu tutar nihai olmayıp sunulan projelerin sayısına ve kalitesine ba lı olarak projelerin de erlendirme süreci sonunda Ajans tarafından mali destek program bütçesinde de i iklik yapılabilecektir.

Küçük Ölçekli İletmeler Mali Destek Programı kapsamındaki ba vuru rehberi potansiyel ba vuru sahiplerine yol göstermek amacıyla hazırlanmı tır.

1.2 Arka Plan / Programın Gerekçesi

Ülkemizin 2023 hedeflerine ulaşmasında önemli katkılar sağlayacak olan 10. Kalkınma Planı'nda (2014-2018) KOB 'lerin, çalı an sayısı bakımından toplam girişimlerin yüzde 99,9'unu, istihdamın yüzde 76'sını, katma de erin yüzde 54'ünü, yatırımların yüzde 50'sini ve üretimin yüzde 56'sını oluşturd u, 2012 yılı itibarıyla ihracatın yüzde 60'ını gerçekle tirdi i belirtilmektedir. Bununla birlikte, küreselle meden kaynaklanan yüksek rekabete ayak uydurma, yeterli sermayeye sahip olma, yenilikçi projeler üretme, ortak i ve proje geli tirme gibi hususlarda KOB 'lerin güçlendirilmesine ihtiyaç duyuldu u vurgulanmaktadır. KOB 'lerin rekabet güçlerinin artırılarak ekonomik büyümeye katkısının yükseltilmesinin temel amaç oldu u; öncelikle hızlı büyüyen veya büyüme potansiyeline sahip girişimler ile ürün, hizmet ve i modeli açılarından yenilikçi KOB 'lerin desteklenmesinin esas tekil etti i belirtilmektedir. Bu kapsamda, girişimcilik kültürünün olu turulabilmesi, KOB 'lerin finansmana eri iminin kolayla tırılabilmesi, KOB 'lerin Ar-Ge, yenilik ve ihracat kapasitelerinin geli tirilerek uluslararası ma düzeylerinin artırılabilmesi, KOB 'lerin markala maları, kurumsalla maları ve yenilikçi i modelleri geli tirmelerinin te vik edilebilmesi için tüm kurum ve kurulu ların kurumsal kapasiteleri ve i birli i düzeylerinin artırılması gereklili i vurgulanmaktadır. Planda, 2018 yılında 75 bin yeni KOB 'nin kurulması, 150 Milyar Dolar ihracat yapan 60 bin KOB 'ye ulaşılması, KOB 'lerin Ar-Ge harcamalarındaki payının %17'lerden %20'ye çıkartılması gibi hedefler yer almaktadır.

TR61 Düzey 2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı çerçevesinde yapılan analizlere göre, Bölgede faal durumda 29 küçük sanayi sitesi mevcut olup, bu sitelerde dolu i yeri sayısı yakla ık 9 bin, çalı an sayısı ise 28 bindir. Bölgede yo unla an sanayi sektörleri, di er madencilik ve ta ocakçılı ı, mineral ürünler imalatı ve a aç ürünleri imalatıdır. Ücretli çalı anların büyük ço unlu u bu sektörlerde yo unla maktadır. Di er taraftan Bölgede imalat sanayinin payı çok dü üktür. Bölgede imalat sanayi sektöründe sigortalı çalı anların tüm

bölgede sigortalı çalı anlar içindeki oranı %12'dir. Bu oran Türkiye geneli için %28'dir. 2008-2011 yılları arasında Türkiye'de imalat sanayi sektöründe çalı an sayısı %17 oranında artarken, Bölgede %6 oranında artarak ortalamasının altında kalmı tır. Bölgenin ihracat verilerine bakıldı nda mineral ürünler ihracatının toplam ihracatın %36'sına kar ılık geldi i, di er imalat sanayi sektörlerinin ise %5 ile %8 oranlarında ihracat gerçekle tirdikleri görülmektedir. Bölgede öne çıkan imalat sanayi sektörlerinin büyük bir bölümü dü ük ve orta-dü ük düzey teknoloji içeren sektörlerdir. leri teknoloji düzeyi olarak sınıflandırılan sektörlerde Bölgenin tüm illeri oldukça zayıf durumdadır. 2010 ve 2011 yıllarında Bölge ki i ba ı Ar-Ge harcaması ile yedinci, yüz bin ki i ba ina dü en Ar-Ge personeli sayısı ile on birinci sırada yer alabilmi tır. Bölge illerinin patent ve endüstriyel tasarım tescil sayıları da Türkiye ortalamasının altında kalmı tır.

Bölge imalat sanayinin, dü ük ve orta düzey teknoloji içeren üretim sistemleri içermesi, bölgede üretilen tarımsal ürünler ile çıkarılan do al kaynakların i lenemeden ve bir katma de ere dönü türülemeden ihraç edilmesine, dolayısıyla istihdam olu turulamamasına, ihracattan yeteri kadar gelir elde edilememesine, Ar-Ge ve kurumsalla maya yapılan harcamaların dü ük seviyede kalmasına yol açmakta ve sürdürülebilir kalkınmanın önünde engel te kil etmektedir.

Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı, Küçük Ölçekli İ letmeler Mali Destek Programı ile hem 2014-2018 Onuncu Kalkınma Planı'nda, hem de TR61 Düzey 2 Bölgesi 2014–2023 Bölge Planı'nda belirlenen hedeflere ve önceliklere katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

1.3 Programın Amacı ve Öncelikleri

Küçük Ölçekli İ letmeler Mali Destek Programı'nın **genel amacı**;

Batı Akdeniz Bölgesi'nde imalat sanayinde faaliyet gösteren mikro ve küçük ölçekli i letmelerin üretim ve ihracat kapasitelerinin geli tirilmesi, markala ma ve kurumsalla ma çalı malarının desteklenmesi, verimliliklerinin artırılması, hizmet kalitelerinin geli tirilmesi, yenilikçilik ve Ar-Ge faaliyetlerinin desteklenmesi yoluyla rekabetçiliklerinin artırılmasıdır.

Bu amaç do rultusunda mali destek programının **öncelik alanları**;

Öncelik 1: letmelerin üretim ve istihdam kapasitelerinin artırılması, (Sadece mikro i letmeler için geçerlidir.)

Öncelik 2: letmelerde yenilikçi üretim süreçlerinin ve yüksek katma de er içeren yeni ürün üretiminin te vik edilmesi,

Öncelik 3: letmelerde Ar-Ge altyapısının geli tirilmesi,

olarak belirlenmi tir.

Bu program kapsamında hazırlanacak proje teklifleri program önceliklerine yönelik olmalıdır.

1.4 Ajans Tarafından Sa lanacak Mali Kaynak

Bu program kapsamında desteklenecek projeler için tahsis edilen toplam kaynak tutarı 8.000.000 TL'dir. Ajans, de erlendirme süreci sonunda gerekli görülen durumlarda bile enler arasında bütçe aktarımı yapabilecektir.

Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı, bu program için ayırdı ı kaynakları kısmen veya tamamen kullandırmama hakkını saklı tutar.

Destek Tutarları

Bu program çerçevesinde verilecek destekler a a ıda belirtilen asgari ve azami tutarlar arasında olacaktır:

- **Mikro letmeler için: 3.000.000 TL**
Asgari tutar: 25.000 TL
Azami tutar: 150.000 TL

- **Küçük letmeler için: 5.000.000 TL**
Asgari tutar: 50.000 TL
Azami tutar: 300.000 TL

Bu tutarlar nihai olmayıp sunulan projelerin sayısına ve kalitesine ba lı olarak projelerin de erlendirme süreci sonunda Ajans tarafından mali destek program bütçesinde de i iklik yapılabilecektir.

Program kapsamında sa lanacak hiç bir destek, proje toplam uygun maliyetinin **% 25'inden az ve % 50'sinden fazla olamaz**. Bu de erlerin dı nda kalan destek taleplerini içeren projeler de erlendirmeye alınmayacaktır.

Bütçenin kalan tutarı, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, Ba vuru Sahibi tarafından **e finansman** olarak kar ılanacaktır. Ba vuru Sahibinin, proje e finansmanını, proje ortaklarından, i tirakçilerden ve/veya üçüncü taraflardan sa layaca ı **nakdi katkılar** ile kar ılayabilmesi mümkündür. Her halükarda, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, e finansman yükümlülü ü yararlanıcının kendi taahhüdü hükmünde olup, yerine getirilmemesi durumunda yararlanıcı bizzat sorumlu olacaktır. **Aynı katkılar e finansman olarak kabul edilmeyecektir.**

2 PROJE TEKLİF ÇA RISINA L K N KURALLAR

Bu bölümde; Küçük Ölçekli İletmeler Mali Destek Programı çerçevesinde finanse edilecek projelerin sunulması, seçilmesi ve uygulanması ile ilgili kurallar, 8 Kasım 2008 tarih ve 27048 sayılı “Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği” ve Destek Yönetim Kılavuzu hükümlerine uygun olarak açıklanmaktadır. Ba vuru Sahipleri ba vuruda buldukları andan itibaren bu yönetmelik hükümlerini ve bu rehberde yer alan bütün hususları kabul etmiş sayılır.

Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı bu destek programını, zorunlu hallerin ortaya çıkması halinde, sürecin herhangi bir aşamasında iptal etme hakkını saklı tutar. Bu durumda ba vuru sahipleri Ajanstan herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

Destek için ba vurusu yapılan projeler Ajans tarafından her zaman eğitim amaçlı olarak ve sahibinin ayrıca muvafakati aranmaksızın kullanılabilir. Böyle bir durumda projede yer alan gerçek ve tüzel kişilere ait şahsi bilgiler ve mesleki sı niteliindeki bilgiler ifa edilmeyecektir.

Küçük Ölçekli İletmeler Mali Destek Programı kapsamındaki bu ba vuru rehberi potansiyel ba vuru sahiplerine yol göstermek amacıyla hazırlanmıştır. Program kapsamında ba vuru yapacak işletmelerin bu rehberde belirtilen kurallar ve ilgili tüm kanun ve yönetmelik hükümleri çerçevesinde ba vurularını yapmaları gerekmektedir. Aksi takdirde doğabilecek tüm maddi-manevi, yasal ve cezai sorumluluklar Ba vuru Sahibine ait olacaktır.

2.1 Uygunluk Kriterleri

Destek sağlanabilecek projelere yönelik üç temel uygunluk ölçütü söz konusudur:

- Ba vuru Sahibi ve ortaklarının uygunluğu,
- Projelerin uygunluğu,
- Maliyetlerin uygunluğudur.

2.1.1 Ba vuru Sahibinin Uygunluğu: Kimler Ba vurabilir?

Küçük Ölçekli İletmeler Mali Destek Programı kapsamında uygun ba vuru sahipleri **Mikro ve Küçük İletmelerdir.**

18 Kasım 2005 tarih ve 25997 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Küçük ve Orta Büyüklükteki İletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik ve 04 Kasım 2012 tarih ve 28457 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Küçük ve Orta

Büyükteki işletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik kapsamında

Mikro ve Küçük işletmeler aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır:

a) **Mikro işletme:** On ki iden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri **bir milyon Türk Lirasını** aşmayan işletmeler.

b) **Küçük işletme:** Elli ki iden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri **sekiz milyon Türk Lirasını** aşmayan işletmeler.

ÖNEMLİ !!!!

İlgili yönetmelikte tanımlanan Orta Büyüklükteki işletmeler ile KOB sınıfına girmeyen işletmeler uygun başvuru sahibi değildir.

ÖNEMLİ !!!!

KOB sınıflandırmasına göre mikro sınıfına giren işletmeler KAYS'a proje girişlerini yaparken Mali Destek Programları kısmından Küçük Ölçekli işletmeler MDP (Mikro işletmeler) başvurusunu seçmelidirler. KOB sınıflandırmasına göre küçük işletme sınıfına giren işletmeler ise KAYS'a proje girişlerini yaparken Mali Destek Programları kısmından Küçük Ölçekli işletmeler MDP (Küçük işletmeler) başvurusunu seçmelidirler. Sınıf-Program eleme işlemini belirtildiği gibi yapmayan işletmelerin projeleri değerlendirilmeye alınmayacaktır.

Destek almaya hak kazanabilmek için, başvuru sahipleri aşağıda belirtilen şartların tümünü karşılamalıdır:

- Proje başvurusu yapıldığı tarihten önce kuruluşu ve ticaret siciline tescil edilmiş olmalıdır.
- Başvuru sahibi, Ajansın faaliyet gösterdiği TR61 Düzey 2 Bölgesi'nde (Antalya-Burdur-Isparta) kayıtlı olmalı veya merkezleri ya da yasal temsilcileri veya temsilcilikleri bu bölgede bulunmalıdır.

- Sermayesinin veya oy haklarının %25 veya fazlasına do rudan veya dolaylı olarak mü tereken veya tek ba ina bir veya birden fazla kamu kurum veya kurulu u ile bu niteli i haiz olan kurum ve kurulu ların kontrolünde olmamalıdır.
- Ba vuru sahibi, projenin hazırlı ından ve yönetiminden (e er varsa ortakları ile birlikte) do rudan sorumlu olmalı, aracı olarak hareket etmemelidir.
- Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeli i'nde öngörülen faaliyet hesabını kendi adına açma, bu hesaba para aktarma ve bu hesaptan harcama yapma ehliyetine sahip olmalıdır.

Ayrıca, ba vuru sahipleri ve ortaklarının destek alabilmek için a a ıdaki hallerden herhangi birinde bulunmaması gerekir:

- a. flas etmi ler veya tasfiye halinde bulunan ve bu durumları nedeniyle i leri kayyum veya vasi tarafından yürütülen, konkordato ilan ederek alacaklılar ile anla ma yapmı , faaliyetleri askıya alınmı veya bunlarla ilgili bir kovu turmanın konusu olanlar veya meri mevzuatta öngörülen benzer durumlarda olanlar;
- b. Kesinle mi yargı kararı (yani temyizi mümkün olmayan bir karar) ile mesleki faaliyete ili kin bir suçtan mahkûm olanlar,
- c. Haklarında, görevlerini a ır bir ekilde kötüye kullandıklarına dair kesinle mi mahkeme kararı olanlar,
- d. Sözle menin imzalandı ı tarih itibariyle gerçek veya tüzel ki ilerden, yapılandırılmı borçlar hariç olmak üzere vergi dairelerine vadesi geçmi borcu olanlar,
- e. Sözle menin imzalandı ı tarih itibariyle yapılandırılmı borçlar hariç olmak üzere sosyal güvenlik kurumuna vadesi geçmi borcu olanlar,
- f. Gerçek veya tüzel ki ilerden, herhangi bir nedenle haklarında kesinle mi haciz i lemi bulunanlar,
- g. Dolandırıcılık, yolsuzluk, bir suç örgütü içinde yer almak suçlarından kesinle mi yargı kararı ile mahkûm olanlar,
- h. Herhangi bir kamu ihale prosedürüne veya di er bir destek yardımına ili kin yükümlülöklere uymayarak, sözle meyi ciddi bir ekilde ihlal etti i tespit edilenler.

Teklif çağrısı döneminde a a idaki maddelerde belirtilen durumlarda bulunan Ba vuru Sahipleri de teklif çağrısına katılmaya veya destek almaya hak kazanamazlar:

- i. Teklif edilen proje dolayısıyla menfaat ili kisi içinde olanlar;
- j. Teklif çağrısına katılım ko ulu olarak Kalkınma Ajansı tarafından talep edilen bilgilerin temin edilmesi sırasında yanlış beyanda bulunanlar veya bu bilgileri temin edemeyenler;
- k. Mevcut veya daha önceki teklif çağrılarının de erlendirilmesi sürecinde de erlendirme komitesini veya Kalkınma Ajansını etki altında bırakmaya veya gizli bilgi elde etmeye te ebbüs edenler.

Yukarıda madde (a), (c), (f), (h), (j) ve (k)'da belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasa ı, ihlalin tespit edildi i tarihten sonraki iki yıllık bir süre için geçerlidir. Madde (b) ve (g)'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasa ı, kararın tebli tarihinden itibaren dört yıllık bir süre için geçerlidir.

Ba vuru sahipleri, 'Ba vuru Sahibinin Beyannamesi'nde yukarıdaki (a)'dan (h)'ye kadar olan kategorilerin hiçbirine girmediklerine dair beyanda bulunmalıdırlar.

2.1.2 Proje Ortaklarının Uygunlu u

Ortaklar, deste e konu olan proje veya faaliyetin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda do rudan veya dolaylı fayda veya menfaat elde ederek bunun kar ılı nda yararlanıcıya projenin yürütülmesinde katkıda bulunan gerçek veya tüzel ki ilerdir.

Ba vuru sahipleri tek ba larına ya da ortak kurulu larla birlikte ba vuruda bulunabilirler. Ba vuru sahibinin ortakları projenin tasarlanmasına ve uygulanmasına katılabilecek ve yaptıkları masraflar destek yararlanıcısının yaptığı masraflarla aynı ko ullarda kabul edilebilecektir. Bu nedenle ortaklar, Bölüm 2.1.1'de belirtilen ko ullardan "TR61 Düzey 2 Bölgesi'nde (Antalya, Burdur, Isparta) kayıtlı olması veya merkezinin ya da yasal ubesinin bu bölgede bulunması" dı nda, Ba vuru Sahipleri ile aynı uygunluk kriterlerini kar ılamalıdır.

Ba vuru Formunda Ba vuru Sahibinin Projeye Katılan Ortakları Bölümünde yer alan Beyanname, ortakların temsil ve ilzama yetkili ki i(ler)i tarafından imzalanmalıdır.

Projeye ba vurucu sahibi veya ortak kurulu lar dı ında di er kurulu lar da i tirakçi ya da alt yüklenici olarak dâhil olabilecektir.

Ancak proje kapsamında gerçekleştirilecek mal ve hizmet satın alımlarının proje ortakları ya da i tirakçilerinden sağlanması mümkündür.

tirakçi, deste e konu proje ve faaliyetin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda, doğrudan fayda veya menfaat elde etmeden yararlanıcıya projenin yürütülmesinde katkıda bulunan gerçek veya tüzel kişidir.

Ba vuranların ve ortakların uygunluk kriterlerini karşılamayan kurulu lar da projeye, o projenin güvenilirliğini ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla, i tirakçi olarak katılabilirler.

tirakçi kurulu lar, projede sponsorluk, teknik destek sağlama gibi roller üstlenecektir. Ancak yaptıkları harcamalar uygun maliyet olarak değerlendirilmez. Ba vurucu Formunda Ba vurucu Sahibinin Projeye Katılan tirakçileri Bölümünde yer alan Beyanname, i tirakçilerin temsil ve ilzama yetkili kişileri tarafından imzalanmalıdır.

Alt Yükleniciler / Taahhütçüler, ortak veya i tirakçi olmayıp, projede yer alan bazı faaliyetlerin ihale edildi i kurulu lardır. Alt yüklenicilerle yapılacak sözleşmeler, standart destek sözleşmesindeki kurallara tabidir.

Siyasi partiler ve bunların alt birimleri, hiçbir şekilde Ba vurucu Sahibi, proje orta ı ya da i tirakçi olarak proje ba vurusunda bulunamazlar, proje uygulamalarında yer alamazlar.

2.1.3 Projenin Uygunluğu

a) Proje Süresi

Proje süresi asgari 6 ay, azami 9 aydır. Bu süre, sözleşmenin tüm taraflarca imzalandı ı günden bir sonraki gün itibariyle başlar.

b) Projenin Uygulanacağı Yer

Proje faaliyetleri, Ajansın faaliyet gösterdiği TR61 Düzey 2 Bölgesi'nde (Antalya, Burdur, Isparta) gerçekleştirilmelidir. Ancak sergi, konferans, fuar ve benzeri etkinliklere katılım faaliyetleri; proje amaçlarının gerçekleştirilmesi için gerekli olduğu durumlarda, bölge

dı ında gerçekle tirilebilir. Her halükarda proje temel faaliyetleri Bölge içerisinde gerçekle tirilmelidir.

c) Proje Konuları

Programın amacının gerçekle tirilmesine katkıda bulunacak ve program önceliklerinden en az birinin kapsamına giren projeler uygun kabul edilmektedir.

A a ıda bu teklif a rısı kapsamında ba vurulabilecek örnek proje konuları sıralanmı tır. Bu örnekler, olası proje konularının tümünü kapsamamakta olup *sadece fikir verme amacıyla* sunulmaktadır. Programın genel amaç ve öncelikleriyle uyumlu olup a a ıda belirtilmeyen konular için de ba vuru yapılabilir.

Öncelik 1: İletmelerin Üretim ve İstihdam Kapasitelerinin Artırılması

- Bölgede yo un olarak yeti tirilen ürünlerin hammadde olarak kullanıldı ı i lenmi gıda, kozmetik, tıbbi vb. ürünlerin imalatı
- Et ve et ürünlerinin, süt ve süt ürünlerinin, su ürünlerinin, balın i lenmesi, paketlenmesi, pazarlanması ve kalite sistemlerinin kurulması, markala masına yönelik faaliyetler
- Gıda sanayi i letmelerinde ürün e itlili inin artırılması
- Yenilikçi, besin de erleri yüksek sa lıklı gıda üretimi
- Gıda ve içecek üretiminde ürünlerin raf ömrünü uzatacak uygulamalar
- Tarımsal üretimde uluslararası gıda güvenli i kriterlerinin sa lanması
- Ah ap ürünler ve özgün mobilya üretimi, a aç sanayinin yüksek katma de er içeren panel, profil imalatı ve sektörde kullanılan makine ve ekipmanın imalatı
- Makine ve yedek parça imalatı

Öncelik 2: İletmelerde Yenilikçi Üretim Süreçlerinin ve Yüksek Katma De er İçeren Yeni Ürün Üretiminin Te vik Edilmesi

- Tasarım ve ürün geli tirme projeleri
- Prototip a aması tamamlanmı ve üretime hazır (tescillenmi) teknolojilerin ve ürünlerin üretilmesine yönelik faaliyetler
- Yeni ürün odaklı talep yaratılmasına yönelik tanıtım çalı maları
- Yenilenebilir enerji sektörüne yönelik yenilikçi makine ve ekipmanların imalatı
- İletmelerin yenilikçi üretim, i leme ve paketleme süreçlerinin geli tirilmesi

- Üretimde enerji verimliliğini artırma ve enerji tasarrufuna yönelik faaliyetler (Üretim esnasında az enerji tüketen teknolojilerin kullanımı)
- Patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım tescil belgeleri alınması ve daha önce geliştirilen veya belge alınan ürünlerin ticarileştirilmesi projeleri
- Atıkların hammadde olarak başka bir sektörden geçirilerek ekonomiye tekrar kazandırılması projeleri

Öncelik 3: İşletmelerde Ar-Ge Altyapısının Geliştirilmesi

- Ar-Ge, yenilikçilik ve yeni teknoloji kullanımına yönelik faaliyetler
- İşletmelerde yeni ürün veya üretim yöntemlerinin geliştirme amaçlı bölüm oluşturulması, laboratuvar kurma, test cihazları, sistem ve yazılım yatırımları projeleri
- Sanayi, tarım, sağlık ve benzeri sektörlerde ithal edilen bilgi ve teknolojiyi yerli, yüksek katma değerli yarı mamul, ara ürün, yardımcı malzeme ekipmanların bölgede üretilmesine yönelik Ar-Ge faaliyetleri
- Biyomedikal, tekstil, kimya vb. sanayi işletmelerinde; üretimde nanoteknoloji uygulamalarının kullanılması

Bununla birlikte tüm projeler her koşulda meri mevzuata uygun olmalı ve **asasındaki konuları kesinlikle içermemelidir:**

- Siyasi veya etnik içerikli faaliyetler,
- Hukuka, kamu düzenine, genel sağlığa ve toplumun genel ahlak anlayışına aykırı faaliyetler,
- Tütün ve tütün mamulleri üretimi,
- Alkol ihtiva eden içeceklerin üretimi,
- Bankacılık, sigortacılık, mali hizmetler,
- Döviz spekülasyonu ve mali spekülasyonlar içeren faaliyetler; borsa yatırımları,
- Gayrimenkul yatırımları,
- Birincil tarımsal faaliyetler,
- Çalı taylar, seminerler, konferanslar veya kongrelere katılım için bireysel sponsorluklar,
- Eğitim veya kurslar için bireysel burslar,
- Hibe verme amaçlı projeler (diğer kuruluşlara hibe (maddi veya ayni) veya kredi sağlamak için),
- Akademik araştırma ve fizibilite çalışmaları (daha büyük bir projenin parçası

de ilse),

- Toptan veya perakende ticaret faaliyetleri,
- Maden arama ve çıkarma faaliyetleri, ta , mermer... vb. ocak i letmecili i ,
- Un, irmik (makarna imalatı ile entegre irmik yatırımları ve mısır irmi i yatırımları hariç), yem (balık unu, balık ya ı, balık yemi ve entegre hayvancılık üretimi içindeki yem üretimi hariç), ni asta ve ni asta bazlı eker üretimine yönelik projeler,
- Restoran, lokanta, kafeterya vb. yeme-içme hizmeti sunmaya yönelik faaliyetler,
- Araç ve makine tamir, bakım ve temizli ine yönelik faaliyetler,
- Tu la ve kiremit üretimine yönelik modernizasyon cinsi dı ındaki yatırımlar,
- Madencilik yatırımları,
- İlkokul, ortaokul, lise, yüksekokul, üniversite, yüksekö retim ve teknik ve mesleki ö retim dı ında kalan e itim yatırımları ile yeti kinlerin e itilmesine yönelik (kurslar, dersaneler vb) yatırımlar,
- Hipermarket, ticaret merkezi, alı veri merkezi ve otopark yatırımları dâhil toptan ve perakende ticarete yönelik yatırımlar,
- Müteahhitlik hizmetleri ve konut üretimine yönelik yatırımlar,
- Yolcu ve yük ta ımacılı ına yönelik otobüs ile çekici ve treyler yatırımları,
- Kara ta ıtları bakım, onarım ve servis istasyonu yatırımları,
- Yerel kurulu ların rutin aktivitelerini finanse etmeyi teklif eden, özellikle faaliyet giderlerini kapsayan projeler,
- Ajans ile sözleşme imzalamadan önce ba latılan veya aynı faaliyet için di er kaynaklardan finanse edilen projeler,

2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı EK-4'te belirtilen sektörler/yatırımlar, teklif çağ ırlarında desteklenmeyecektir.

Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ba lıklı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamındaki destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları, Ajans tarafından sa lanan mali desteklerden yararlanamaz. Ayrıca, söz konusu desteklerden yararlanan yatırım harcamaları için Hazine Müste arlı ına te vik belgesi müracaatı yapılamaz. Bu hükme aykırı davranılması halinde, her iki durumda da Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında

yararlanılan destekler ilgili mevzuatı çerçevesinde tahsil edilir. (14 Nisan 2011 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda De i iklik Yapılmasına Dair Karar” ba lıklı 2011/1597 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’nın 8. maddesine EK 1. maddesi)

Proje Ba vuruları ve Mali Destek Almaya li kin Özel Düzenlemeler:

Bu teklif ça rısına özel olarak yukarıda belirtilen düzenlemelerin yanı sıra;

- Ba vuru Sahipleri; 2016 yılı Mali Destek Programları kapsamında **toplamda en fazla iki proje teklifi** için ba vuruda bulunabilir ve **sadece bir proje teklifi** için destek alabilirler. Ba vuru sahibinin her iki projesinin de ba arılı bulunması halinde Ajans bunlardan sadece yüksek puan alan projeye mali destek sa layabilir.
- Ba vuru Sahipleri tarafından belirtilen sınırların üzerinde ba vuru yapılması durumunda, ba vuru tarihi ve saati önce olan proje teklifleri dikkate alınır, di erleri de erlendirme dı ı bırakılır. Aynı yöntem ortaklar için de uygulanır.
- Ajanstan mali destek alan kar amacı güden gerçek ve tüzel ki iler, destek tarihini müteakip (nihai ödeme tarihinden sonra) bir takvim yılı süresince tekrar destek alamaz. Bu hususlar izleme bilgi sisteminden ve payda veri tabanından takip edilir. Bu sınırları a an destek uygulamasına rastlanıldı ında, bu tür sözleşmeler feshedilir ve sa lanan destek geri alınır.
- **Hisselerinin %50’sinden fazlası** aynı ahsa, tüzel ki ili e veya aynı ortaklara ait oldu u tespit edilen i letmeler tarafından sunulan ba vurular da aynı ba vuru sahibi tarafından yapılmı kabul edilir.
- Gerçe e aykırı beyanda bulunuldu unun ya da kopya derecesinde benzerlik gösteren projelerin herhangi bir a amada tespit edilmesi durumunda ba vuru geçersiz kabul edilecektir.

2.1.4 Maliyetlerin Uygunlu u

Destek için sadece “uygun maliyetler” dikkate alınabilir. Bu nedenle bütçe, hem bir maliyet tahmini hem de “uygun maliyetler” için tavan niteliindedir. Uygun maliyetler, götürü maliyetlere de il (yolculuk ve gündelik maliyetleri ve dolaylı maliyetler hariç), gerçek maliyetlere (yani projenin uygulanması sırasında yapılacak fiili maliyetler) dayandırılmalıdır.

Proje kapsamında yapılacak tüm harcamalar proje bütçesinde belirtilmelidir.

Bu programda bir maliyetin uygun maliyet olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki genel koşullar aranmaktadır:

- Talep edilmesi durumunda nihai denetim maliyetleri hariç tutulmak üzere, projenin uygulama süresi içinde gerçekleştirilmesi,
- Projenin yürütülmesi için gerekli ve gerçekçi mali yönetim prensipleriyle uyumlu olması; maliyet etkinliğini sağlaması,
- Yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilmesi,
- Yararlanıcının ya da ortağının hesaplarında ya da vergi belgelerinde kayıtlı, tanımlanabilir ve doğrulanabilir olması; orijinal destekleyici belgelerle desteklenmesi gerekir.

Proje uygulamalarında ortaya çıkan bütün maliyetler destek kapsamına girmemektedir. Bu çerçevede, maliyetlerin uygunluk esasları aşağıda belirtilmektedir.

2.1.4.1 Uygun Maliyetler

Uygun doğrudan maliyetler ve uygun dolaylı maliyetler olmak üzere iki türlü uygun maliyet bulunmakta olup, aşağıda tanımlanmaktadır:

a. Uygun Doğrudan Maliyetler

Uygun doğrudan maliyetler, projenin yürütülmesi için gerekli olan, yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilen ve gerçek tutarlar üzerinden hesaplanan maliyetlerdir:

- Projede görevlendirilmemiş personelin net maaşları, sosyal sigorta primleri, ilgili diğer ücret ve maliyetler (Piyasa koşullarında olumsuz ücretlerden ve yararlanıcının ve ortaklarının normalde verdiği miktarlardan yüksek olmamalıdır)³
- Yolculuk ve gündelik giderleri⁴
- Piyasa fiyatlarına uygun olmaları ve projenin uygulanabilmesi için gerekli olmaları koşulu ile yeni ekipman ve hizmet (nakliye vb.) satın alma maliyetleri,
- Sarf malzemesi maliyetleri (kârtasiye malzemeleri, toner, laboratuvar malzemeleri vb.)
- Taahhüt maliyetleri (basım, etkinlik organizasyonu vb.)
- Projenin uygulanması için mutlaka gerekli olması ve Ajanstan talep edilen destek

³ Bütçede insan kaynakları ve seyahat bakiyelerine tahsis edilen toplam tutar toplam uygun maliyetlerin % 10'unu aşmamalıdır.

⁴ Yurtiçi gündelik giderleri, 2016 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun H Cetvelinde (10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu Hükümleri Uyarınca Verilecek Gündelik ve Tazminat Tutarları) belirtilen memur ve hizmetliler başlı başına altında, "aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar" için öngörülen tutarın iki katını aşmayacak şekilde belirlenmelidir. Yurtdışı gündelik giderleri için, Bakanlar Kurulunun Yurtdışı Gündeliklerine Dair Kararında belirtilen diğer ekollerde görevlendirilenlerden aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar için öngörülen tutar esas alınarak, bu kararın hükümleri uygulanır.

tutarının **yüzde otuzunu** geçmemesi ko uluyla, küçük ölçekli yapım i leri

- Denetim maliyetleri⁵
- Mali hizmet maliyetleri (havale maliyetleri, sigorta, banka maliyetleri vb.)
- Görünürlük maliyetleri
- Mikro i letmeler için proje hazırlama (yazım) a amasında ihtiyaç duyulan Ajanstan talep edilen destek miktarının %2'sini geçmeyen danı manlık maliyetleri⁶

b. Uygun Dolaylı Maliyetler

Uygun dolaylı maliyetler, ba ka bir bütçe kalemi altında verilen maliyetleri içermeyen ve genel idari giderleri (elektrik, su, ısınma maliyetleri v.b.) kar ılamak üzere projenin toplam uygun maliyetlerinin % 2'sini a mayacak ekilde belirlenmi olan götürü tutardır. **Ajans tarafından talep edilmesi durumunda, bu maliyetlere ili kin harcama belgeleri sunulmak zorundadır.**

ÖNEML !!!!

Bütçede yer alan kalemlerin do ru bir ekilde isimlendirilmesi gerekmektedir. “Üretim prosesi”, “Sabit yatırım”, “Hizmet alımı” gibi yuvarlak ifadelerden kesinlikle kaçınılmalıdır. Alınacak, makine, ekipman, hizmet alımı vs. her ne ise bütçede ilgili alt ba lıkta tam olarak ifade edilmelidir.

2.1.4.2 Uygun Olmayan Maliyetler

Bu programda hiçbir ekilde uygun maliyet olarak kabul edilmeyecek olan maliyet kalemleri a a ıda sıralanmaktadır:

- Yararlanıcının ve proje kapsamında görev alan ki ilerin kusur ve ihmalleri sebebiyle do acak olan ceza, zam, faiz ve sair giderler
- Borçlar; zarar veya borç kar ılıkları
- Faiz borcu
- Hali hazırda ba ka bir kapsamda finanse edilen kalemler

⁵ Ajans, destek miktarı 200.000 TL'nin üzerinde olan bütün projelerden denetim raporu talep eder. Bu limitin altındaki projelerde kendi belirleyece i ve ba vuru rehberinde belirtece i kıstas (destek miktarı, yararlanıcının yasal statüsü vs.) göre denetim raporu talep edebilir. (Yasal denetim konusunda ulusal veya uluslararası kabul görmü bir denetim kurumuna (Yeminli Mali Mü avirler/Serbest Muhasebeci Mali Mü avirler Odası veya Sermaye Piyasası Kurulunca onaylanmış Ba ımsız Denetim irketi) mensup onaylı bir denetçi yeminli mali mü avir tarafından dı denetim)

⁶ Ba arılı bulunmayan veya sözle me imzalanmayan projelerde danı manlık maliyetleri kar ılanmayacaktır.

- KDV
- Arazi veya bina alımları
- İkinci el ekipman alımları
- Kur farkından doğan zararlar
- Projenin uygulanmasına katılan kamu görevlilerinin maaşları
- Yararlanıcı ya da ortakları dışındaki kişiler tarafından gerçekleştirilen maliyetler
- Salt sözleşmeye, teminatlara ve Ajans ile yararlanıcı arasındaki mali ödemelere ilişkin her türlü vergi, resim, harç ve sair giderler
- Üretim faktörü olarak kullanılan hammaddelerin maliyeti
- Binek ve ticari araç alımı
- Amortisman giderleri
- Finansal Kiralama (Leasing) giderleri
- Ba vuru sahibinin mevcut personeline yapacağı ödemeler
- Kamulaştırma bedeli
- Ofis, bina ve her türlü gayrimenkul kira maliyetleri
- Ba vuru sahibinin proje orta ı ya da i tirakçisinden yapacağı mal ve hizmet satın alım maliyetleri

Ba vuru Formunda yer verilmeyen bir hususa ilişkin maliyetlendirmenin bütçede yer alması mümkün olmayacaktır.

Ba vuruların değerlendirilmesi sonrasında, sözleşmenin imzalanmasından önceki kontrol sürecinde, gerekli durumlarda bütçede değişiklik yapılabilecektir. Kontroller, Ba vuru Sahibinin ilave açıklama yapmasını ve Batı Akdeniz Kalkınma Ajansının destek tutarında indirim yapmasını gerektirebilir.

Bu nedenle, Ba vuru Sahibinin gerçekçi ve uygun maliyetli bir bütçe sunması kendi yararına olacaktır. Bütçeyi netleştirmek için, maliyetlerin gerekçelerinin ayrıntılı bir şekilde hazırlanması gerekmektedir.

Aynı Katkılar

Aynı katkılar; bir projenin Ba vuru Sahibi, ortakları veya i tirakçileri ya da i birli i yapan kişi/kurumlar tarafından projeye sağlanacak arazi, makine ve ekipman, malzeme ve personel katkısıdır.

Ba vuru Formunda ayrı bir liste halinde sunulması gereken, yararlanıcı ya da ortakları tarafından yapılan aynı katkılar, gerçek harcamaları yansıtmaz ve uygun maliyet olarak değerlendirilmez. Bu nedenle, bu katkılar, yararlanıcı tarafından sağlanan finansman olarak değerlendirilemez.

Ancak, desteğin verilmesi durumunda, yararlanıcı, Ba vuru Formunda belirttiği bu katkılarını üstlenmek zorundadır.

2.2 Ba vuru ekli ve Yapılacak İşlemler

2.2.1 Ba vuru Formu ve Diğer Belgeler

Ba vuruların kabulü, proje teklif çağrısının ilanından **on iki günü sonra** yapılır. Ba vurular, internet ortamında Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) üzerinden (<https://kaysuygulama.kalkinma.gov.tr/Kays/KaysIstemci/> adresinden) çevrimiçi olarak yapılacaktır.

Sisteme Ajansın internet sitesi (www.baka.org.tr) adresinden de ulaşılabilecektir. Ba vuru yapabilmek için KAYS'a kayıt olup kullanıcı adı ve şifre alınması gerekmektedir. Sisteme kaydolma ve kullanım ile ilgili detaylı bilgi ve görsel anlatım <http://portal.kays.kalkinma.gov.tr/> adresinde bulunan yardım dokümanları bölümünde Kullanıcı Kılavuzu'nda mevcuttur.

KAYS üzerinden Ba vuru Formu ve Ekleri doldurulduktan sonra diğer destekleyici belgeler KAYS'a yüklenecektir. Online ba vuru tamamlandıktan sonra Ba vuru Formu ve Eklerinin çıktısı KAYS üzerinden alınmalı, çıktının gerekli yerleri Ba vuru Sahibi tarafından imzalanmalı ve geri kalan sayfalar paraflanmalıdır. İmzalı ve paraflı çıktılar bir dosyaya konularak **tek nüsha** halinde kapalı zarf içinde Ajansa teslim edilmelidir. Sadece KAYS üzerinden çevrimiçi olarak yapılan ve Batı Akdeniz Kalkınma Ajansına matbu olarak ulaştırılmayan ba vurular **kabul edilmeyecektir**.

Ba vuru Formu ve diğer belgeler Türkçe hazırlanmalıdır. Ba vurularınızın sadece sunmuş olduğunuz belgeler üzerinden değerlendirileceğini dikkate alarak, Ba vuru Formunu ve diğer belgeleri lütfen dikkatli ve mümkün olduğunca anlaşılır bir dilde doldurunuz. Sizden talep edilen belgeler ve proje ba vurunuzda öngördüğünüz çalımalara bağlı olarak meri mevzuata göre gerekli zorunlu belgeler dışında hiçbir ek belge de erlendirmeye tabi tutulmayacaktır. Ba vuru Formunda yer alan kontrol listesinde belirtilen konularda herhangi bir hata veya Ba vuru Formundaki önemli bir tutarsızlık (Örneğin: Bütçede belirtilen

miktarların Ba vuru Formunda belirtilenlerle tutarsızlık göstermesi, KAYS veri giri i ile teslim edilen matbu formu arasında uyumsuzluk olması) ba vurunun reddine yol açabilir.

Sunulan bilginin açık olmaması ve bu durumun adil bir de erlendirme yapılmasına engel te kil etmesi durumunda ek açıklama talep edilebilecektir.

2.2.2 Ba vuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler

Ba vurular, ba vuru formu dı ında a a ıdaki destekleyici belgelerle birlikte sunulmalıdır. Bu belgeler hem KAYS'a yüklenecek hem de ba vuru dosyası içinde ajansa teslim edilecektir.

1. Kurulu Belgesi

Ba vuru Sahibinin ve varsa Proje Ortak(lar)ı'nın kurulu sözleşmesinin veya resmi kayıt belgesinin yer aldığı Ticaret Sicili Gazetesi, Esnaf ve Sanatkârlar Sicil Gazetesi veya sanayi sicili (Sermaye ve ortaklık yapılarında de i iklik varsa ilgili de i iklikleri gösteren ve en son de i ikli in yer aldığı Ticaret Sicili Gazetesi veya Esnaf ve Sanatkârlar Sicil Gazetesi)

2. Faaliyet Belgesi

Proje Sahibinin TR61 Düzey 2 Bölgesi'nde (Antalya, Burdur, Isparta) kayıtlı oldu unu ve faaliyet gösterdi ini kanıtlayan belge (Faaliyet Belgesi)

3. Finansal Tablolar

Ba vuru Sahibi'nin ve varsa Proje Ortak(lar)ı'nın a a ıda belirtilen finansal tabloları

a. Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için:

- Son üç mali yıla ili kin Yeminli Mali Mü avir (YMM) veya Serbest Muhasebeci Mali Mü avir (SMMM) tarafından onaylanmış gelir tablosu ve bilanço

b. İ letme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için:

- Son üç mali yıla ili kin SMMM tarafından onaylanmış i letme hesabı özeti (hulasası)

c. Basit usulde vergilendirilen mükellefler için:

- SMMM tarafından onaylanmış vergi levhası

d. Yeni kurulan i letmeler için:

- SMMM tarafından onaylanmış dönem ba ı bilançosu veya i letme hesabı

özeti

4. **KOB Bilgi Beyannamesi**

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı'ndan (KOSGEB) alınacak "KOB Bilgi Beyannamesi" (Bu belge Başvuru Çağrısı ilanından sonra alınması zorunludur.)

5. **İmza Sirküsü**

Başvuru sahibini ve ortaklarını temsil ve ilzama yetkili kişi(ler)in isim(ler)ini ve imzalarını **noter tarafından** tasdik eden belge; bu kişi(ler)in yetkisi ve sorumluluğu Başvuru Sahibinin ve ortakların ana sözleşmesinden veya yasal yapısından gelmiyorsa ilaveten Yönetim Kurulu'nun veya yetkili karar organının bu kişi(leri) yetkilendirme kararı

6. **Ortak(lar) ile İlgili Belgeler**

Başvuru sahibinin projedeki ortak(lar)ının kuruluş belgesi, faaliyet belgesi, mali tabloları ve imza sirküsü (Söz konusu belgelere ilişkin açıklamalar 1, 2, 3 ve 4. maddelerde belirtilmiştir)

7. **Fiyat Teklifleri**

Birim maliyeti 10.000 TL (KDV hariç) ve üstü makine-ekipman ve hizmet alımlarına yönelik satın alımlarda her bir kalem için en az 3 adet proforma fatura veya teklif mektubu

Not: Proforma faturalarda söz konusu harcamaya ilişkin teknik arnamenin yer alması gerekmektedir. Gerekli görülmesi halinde proje değerlendirme süreci içerisinde Ajans 10.000 TL altındaki bütçe kalemlerine ilişkin teknik arname ve proforma fatura talep edebilir. Proforma faturalar bütçede ilgili kalemin altına yüklenmelidir.

8. **Yapımları İçin Fizibilite Çalışması**

Küçük ölçekli yapımlarını kapsayan projeler için fizibilite çalışması, keşif dökümü (malzeme, metraj, maliyet tahmini)

Açıkta kalan belgeler ön inceleme aşamasında projenin kabul edilebilmesi için zorunlu olmayıp Başvuru Formu'nda bahsedildiği, mali ve teknik değerlendirilmede ve/veya bütçenin

gerçekçiliğinin artırılması esnasında göz önünde bulundurulmasının faydalı olacağı durumlarda eklenmesi Ba vuru Sahibi'nin lehine olacaktır:

- a. Kalite sertifikası belgeleri (Ba vuru Formu'nda bahsedilmemiş ise)
- b. Proje konusuna göre gerekli görülen hallerde Kültür ve Tabiat Koruma Kurulu'nun izin belgesi
- c. Gerekli olan hallerde fizibilite çalışması
- d. Gerekli olan hallerde teknik tasarımlar
- e. Projenin uygulanması için kanunla zorunlu kılınmış ; ÇED Raporu, inşaat ruhsatı, satış ruhsatı, üretim izni, yapı kullanma izni gibi gerekli yetki belgesi (ruhsat) ve diğer izinler
- f. Proje faaliyetlerinin gerçekleştirileceği mekânlara ait arsa/arazi/binaların mülkiyet durumunu gösterir belge

Yukarıda belirtilen belgeler ba vuru sırasında fotokopi olarak teslim edilebilecektir. Destek almaya hak kazanan Ba vuru Sahiplerinden sözleşme imzalama aşamasında bu belgelerin orijinallerini de sunmaları istenecektir.

2.2.3 Projenin Destek Almaya Hak Kazanması Durumunda Sözleşme Aşamasında Stenecek Belgeler

Projenin hazırlık ve uygulama safhasından doğrudan sorumlu olan Ba vuru Sahibinin ve varsa Ortaklarının, projenin uygulanabilmesi için ilgili mevzuat gereğince resmi makamlardan alınması gerekli olan her türlü mülkiyet, kira sözleşmesi, izin, ruhsat, yetki belgesi, rapor, lisans vb. **proje biti tarihine kadar** hazır edeceklerine dair beyanname sunmaları gerekmektedir.

Yararlanıcılardan ve varsa proje ortaklarından;

- Ajans tarafından sağlanacak destek miktarının %20'si tutarında 24 ay süreli teminat mektubu,
- Noter tarafından onaylı mali kontrol taahhütnamesi,
- Vergi borcu bulunmadığını veya borcun yapılandırıldığını gösteren ve sözleşme imzalama tarihinden en geç 1 ay önce alınmış resmi yazı veya internet çıktısı,

- Sosyal güvenlik katkıları ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirdiklerine dair sözleşme imzalamaya tarihinden en geç 1 ay önce alınmış resmi yazı veya internet çıktısı,
- Çalışan personel sayısını gösteren başvuru tarihi itibarıyla son 3 aya ait Sosyal Güvenlik Kurulu'ndan alınan belge veya barkodlu internet çıktısı,
- İşletmelerinin kuruluş olduğu merkezdeki Ticaret Sicil Memurluğundan alacakları işletmelerinin "müflis olmadığı, konkordato ilan etmediği veya tasfiye halinde bulunmadığına dair" resmi belge,
- Proje kapsamındaki faaliyetler için temin edilmiş yahut başvurusu yapılmış bir teklif belgesinin olmadığına dair yazılı beyanname,
- Sözleşmede öngörülen damga vergisinin ilgili vergi dairesine ödendiğine dair dekont/makbuz veya damga vergisinden muaf olduğuna dair belge

sözleşme tarihine kadar getirmeleri talep edilecektir.

Sonuçların açıklanmasından sonra başvuru bulunan proje sahiplerine yapılacak sözleşme davet bildirimine **en fazla 10 iş günü** içerisinde gerekli belgelerin tamamı tedarik edilmiş olarak icabet edilmediği takdirde Başvuru Sahibi sözleşme meden feragat etmiş sayılacaktır.

2.2.4 Başvurular Nereye ve Nasıl Yapılacak

Proje başvuruları, kapalı zarf içinde taahhütlü posta yoluyla, kargo şirketi ile veya elden (elden teslim eden kişiye, imzalı ve tarihli bir alındı belgesi verilir) aşağıdaki adreslere yapılır.

BATI AKDENİZ KALKINMA AJANSI

1 Özel daresi Yerleşik Atatürk Bulvarı Erişir Yolu 4.Km 32200 ISPARTA

Telefon: +90 (246) 224 37 37

BATI AKDENİZ KALKINMA AJANSI ANTALYA YATIRIM DESTEK OFİSİ

Ulus Mahallesi Namık Kemal BULVARI No: 4/2 Kepez/ANTALYA

Telefon: +90 (242) 332 37 37

BATI AKDENİZ KALKINMA AJANSI BURDUR YATIRIM DESTEK OFİSİ

Burç Mahallesi İstasyon Caddesi No:27 15100 BURDUR

Telefon: +90 (248) 234 05 50

Ba ka yollarla (örne in faks ya da elektronik posta ile) gönderilen ya da ba ka adreslere teslim edilen proje teklifleri reddedilecektir. **KAYS tarafından olu turulan ba vuru formunun çıktısı alındıktan sonra gerekli yerler ka elenir ve imzalanır; di er bütün sayfalar ba vuru sahibinin yetkili temsilcisi tarafından paraflanır.** Ba vuru formu ve di er destekleyici belgeler; üst tarafta ba vuru formu alt tarafta destekleyici belgeler olmak üzere telli dosyanın içine konulup bir zarfa yerle tirilir. Yine KAYS tarafından üretilen kapak dosyasının çıktısı alınarak zarfın üzerine yapı tırılır. Ba vuru formu ve di er destekleyici belgeler **tek nüsha** olarak sunulmalıdır.

Ba vuru Sahipleri ba vurularının, eksiksiz olup olmadı mı Ba vuru Formunda yer alan kontrol listesinden kontrol etmelidirler. Tam olmayan ba vurular reddedilecektir.

2.2.5 Ba vuruların Alınması çin Son Tarih

Ba vuruların KAYS'a girilmesi için son tarih **08/04/2016** saat **23:59**'dur.

Matbu dokümanlar **15/04/2016** saat **17:00**'ye kadar ajansımızın genel merkez binasına ve yatırım destek ofislerine getirilebilir. Son ba vuru zamanından sonra alınan ba vurular, hiçbir ekilde de erlendirmeye alınmayacaktır. Posta veya kargo irketine ba lı gecikmeler dikkate alınmayacaktır.

2.3 Daha Fazla Bilgi çin

Sorularınızı, tekliflerin alınması için belirlenen son tarihten 20 gün öncesine kadar, teklif ça rısının referans numarasını, açık bir ekilde belirterek, elektronik posta ya da faks ile a a ıdaki adrese veya faks numarasına gönderebilirsiniz.

E-posta adresi : info@baka.org.tr

Faks : (0 246) 224 39 49

Soruların yanıtları, Ajansa ula ma tarihinden sonra en geç 10 gün içerisinde a a ıdaki adreste yayınlanacaktır:

<http://www.baka.org.tr>

Tüm adaylara e it davranılacak ve bir Ba vuru Sahibine sa lanan bilgi Sıkça Sorulan Sorular (SSS) aracılı ıyla di er Ba vuru Sahiplerine de sunulacaktır. Tüm resmi açıklamalar

ve talep edilen bilgi Ajans tarafından sağlanacaktır. SSS listesinde ve Ba vuru Rehberinde yer almayan hiçbir bilgi Ba vuru Sahipleri ve Ajans için ba layıcı nitelik taşımamaktadır.

2.4 Ba vuruların De erlendirilmesi ve Seçilmesi

Ba vurular, Ajans tarafından ba ımsız de erlendiriciler ve de erlendirme komitesi deste i ile incelenip de erlendirilecektir. Ba vuru Sahipleri tarafından sunulan projeler a a ıda açıklanan a ama ve kriterlere göre incelenecek ve de erlendirilecektir. De erlendirme süreci temel olarak iki a amadan oluşmaktadır: **ön inceleme** ile **teknik ve mali de erlendirme**

2.4.1 Ön nceleme

Yalnızca zamanında teslim edilen projeler ön incelemeye alınır. Ön inceleme a amasında idari kontrol ile uygunluk kontrolü yapılır.

a) dari Kontrol

Ba vurular öncelikle ekli uygunluk açısından idari kontrole tabi tutulacaktır. dari kontrolde, a a ıda yer alan dari Kontrol Listesinde belirtilen kriterlerin yerine getirilip getirilmedi i kontrol edilmektedir. istenilen bilgilerden herhangi biri eksik veya yanlış ise, proje teklifi yalnızca bu esasa dayanarak reddedilebilir ve proje teklifi bu noktadan sonra artık de erlendirilmeyecektir.

DAR KONTROL LİSTESİ

KRİTERLER	Evet	Hayır
1. Ba vuru formu standart formata uygun olarak hazırlanmıştır.		
2. Ba vuru Formunda yer alan Ba vuru Sahibinin beyannamesi, Ba vuru Sahibinin yetkili temsilcisi tarafından imzalanmıştır.		
3. Proje Sahibinin TR61 Düzey 2 Bölgesi'nde (Antalya, Burdur, Isparta) kayıtlı olduğu veya faaliyet gösterdiğini kanıtlayan belge (Faaliyet Belgesi) sunulmuştur.		
4. Ba vuru Sahibi'nin kuruluş sözleşmesinin veya resmi kayıt belgesinin yer aldığı Ticaret Sicil Gazetesi, Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi veya Sanayi Sicili (Sermaye ve ortaklık yapılarında değişiklik varsa ilgili değişiklikleri gösteren ve en son değişikliklerin yer aldığı Ticaret Sicil Gazetesi veya Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi) veya Ba vuru Sahibinin imzalı, mühürlü resmi kuruluş belgesi sunulmuştur.		
5. Ba vuru Sahibini temsil, ilzama ve proje belgelerini imzalamaya yetkili kişiler belirlendiği Ba vuru Sahibinin yetkili karar organının aldığı karar veya Ba vuru sahibini temsil ve ilzama yetkili kişi(ler)in isim(ler)ini ve imzalarını noter tarafından tasdik eden belge; bu kişi(ler)in yetkisi ve sorumluluğu Ba vuru Sahibinin ve ortakların sözleşmesinden veya yasal yapısından gelmiyorsa ilaveten Yönetim Kurulu'nun veya yetkili karar organının bu kişileri yetkilendirme kararı eklenmiştir.		
6. Ba vuru Sahibinin finansal tablolardan kendisine uygun olanı sunulmuştur.		
7. (Varsa) Proje Ortak(lar)ı'nın kuruluş belgesi, yetkilendirme belgesi/ imza sirküsü ve mali tabloları sunulmuştur.		
8. (Varsa) Küçük ölçekli yapımlerini kapsayan projeler için fizibilite çalışması, keşif dökümü (malzeme, metraj, maliyet tahmini) sunulmuştur.		
9. Projede yapılacak 10.000 TL ve üstü makine-ekipman ve hizmet alımlarına ilişkin satın alımlarda her bir kalem için en az 3 proforma fatura sunulmuştur.		
10. Ortaklık beyannamesi (ortak varsa) Ba vuru Sahibinin yetkili temsilcisi ve tüm ortakların yetkili temsilcileri tarafından imzalanmıştır.		
11. İtiraz Beyannamesi, tüm itirazçıların (varsa) yetkili temsilcileri tarafından imzalanmıştır.		
12. Ba vuru formu ve diğer eklerin tüm sayfaları yetkili kişiler tarafından onaylanmıştır.		

b) Uygunluk Kontrolü

Ba vuru Sahibinin, ortaklarının (ve varsa i tirakçilerinin) ve projelerin bu rehberin 2.1. bölümünde verilen kriterlere uygunlu unun kontrolü a a ıda yer alan listeye göre yapılır.

UYGUNLUK KONTROL L STES

KR TERLER	Evet	Hayır
1. Ba vuru Sahibi uygundur.		
2. (Varsa) Ortak(lar) uygundur.		
3. Proje TR61 Düzey 2 Bölgesinde (Antalya, Burdur, Isparta) uygulanacaktır.		
4. Projenin süresi, izin verilen azami süreyi a mamaktadır.		
5. Talep edilen destek tutarı, izin verilen asgari ve azami destek tutarları arasındadır.		
6. Talep edilen destek oranı, uygun toplam bütçenin %25 ile % 50'si arasındadır.		
7. (Varsa) Küçük ölçekli yapım i leri, Ajansın sa ladı ı deste in % 30'unu a mamaktadır.		

Sadece ön incelemeyi geçen ba vurular de erlendirme i leminin sonraki safhalarına alınacaktır.

2.4.2 Teknik ve Mali De erlendirme

Teklif edilen bütçe de dâhil olmak üzere ba vurular, a a ıda yer alan De erlendirme Tablosundaki kriterlere göre de erlendirilecektir. De erlendirmede sırası ile ba vuranın mali ve yönetim kapasitesi, proje konusunun programın amaç ve öncelikleri ile ilgilili i, önerilen yöntemin kalitesi ve geçerlili i, projenin destek sonrası sürdürülebilirli i ile projenin bütçe ve maliyet etkinli i göz önüne alınacaktır. Bu de erlendirmenin sonunda, toplamda altmı be (65) ve üzerinde puan alan ve de erlendirme tablosunun ilk iki bölümünde incelenen mali ve yönetim kapasitesi bakımından **en az 6 puan** (20 puan üzerinden), ilgililik bakımından da **en az 15 puan** (30 puan üzerinden) alan ba vurular “ba arılı” olarak listelenir. Ba vurular toplam puan, mali ve yönetim kapasitesi puanı ve ilgililik puanına göre en yüksek puanı alan tekliften ba layarak sıralanır. Destek da ıtımı bu rehberde belirtilen teklif ça rısının toplam

bütçesi çerçevesinde söz konusu sıralamaya göre yapılır. E it puan alan ba vurular bakımından; söz konusu mali destek programında aynı yararlanıcı tarafından sunulan tek proje ba vurusu niteli inde olanlar, bu hususta e itlik olması halinde **mali kapasite ve i letme kapasitesi** ile **ilgililik** bölümlerinden alınan puanların ortalaması en yüksek olanlar dikkate alınır, bu hususta da e itlik olması halinde ba vuru tarihi ve saati esas alınır.

Tablo – 1: TR61 İlçeleri Sosyo-Ekonomik Geli mi lik Endeksi Sıralaması

Sosyo-Ekonomik Geli mi lik Endeksi Sıralaması			
Grup	Sıra	İçe Adı	Endeks
Birinci Grup İlçeler	1	Muratpa a	2,96
	2	Kepez	2,68
	3	Alanya	1,81
	4	Aksu (Antalya)	1,74
	5	Konyaaltı	1,73
	6	Manavgat	1,58
	7	Dö emealtı	1,47
kinci Grup İlçeler	8	İsparta Merkez	0,95
	9	Kemer (Antalya)	0,88
	10	Serik	0,88
	11	Burdur Merkez	0,27
	12	Bucak	0,13
	13	Kumluca	0,01
	14	Korkuteli	-0,2
Üçüncü Grup İlçeler	15	Finike	-0,27
	16	Ka	-0,27
	17	Elmalı	-0,28
	18	Gazipa a	-0,35
	19	Karamanlı	-0,36
	20	E irdir	-0,37
	21	Yalvaç	-0,44

Sosyo-Ekonomik Geli mi lik Endeksi Sıralaması			
Grup	Sıra	İçe Adı	Endeks
Dördüncü Grup İlçeler	22	Demre	-0,5
	23	arkikaraa aç	-0,52
	24	Ye ilova	-0,54
	25	Tefenni	-0,56
	26	Gönen	-0,57
	27	Gölhisar	-0,58
	28	Senirkent	-0,58
	Be inci Grup İlçeler	29	Atabey
30		Keçiborlu	-0,64
31		Gelendost	-0,64
32		A lasun	-0,67
33		Akseki	-0,7
34		Sütçüler	-0,7
35		Çavdır	-0,7
36		Uluborlu	-0,71
37		Çeltikçi	-0,72
38		Aksu (İsparta)	-0,74
39		Altınyayla	-0,75
40		Kemer (Burdur)	-0,75
41		Gündo mu	-0,77
42		Yeni arbademli	-0,8
43		bradı	-0,83

DE ERLENDİRME TABLOSU

Bölüm	Puan
1. Mali Kapasite ve İşletme Kapasitesi	20
1.1. Ba vuru Sahibi ve ortakları proje yönetimi konusunda yeterli bilgi ve beceriye sahip mi?	5
1.2. Ba vuru Sahibi ve ortakları yeterli teknik uzmanlık a sahip mi? (ele alınacak konular hakkında yeterli bilgileri var mı?)	5
1.3. Ba vuru Sahibi ve ortakları yeterli yönetim kapasitesine sahip mi? (personel, ekipman ve proje bütçesini idare edecek bilgi ve beceri dahil olmak üzere)	5
1.4. Ba vuru Sahibi istikrarlı ve yeterli finansman kaynaklarına sahip mi?	5
2. İlgililik	30
2.1. Proje, Teklif Ça rısının hedefleriyle ve bir veya birden fazla önceli i ile ne kadar ilgili? Not: 10 puan (çok iyi) verilebilmesinin ko ulu; projenin, birden fazla önceli i özellikle i aret etmesi ve ihracat kapasitesinin artırılması, cinsiyet e itli i, fırsat e itli i, çevrenin korunması, sürdürülebilir kalkınma gibi özel bir katma de er unsurunu içermesidir.	10
2.2. Proje, hedef bölge(ler)nin ihtiyaçları ve sorunları ile ne kadar ilgili?	5
2.3. Proje, bölge içerisinde tanımlanan hangi Sosyo–Ekonomik geli mi lik düzeyinde uygulanacaktır? (Tablo 1’de yer alan gruplar baz alınacaktır.) 1.Grup İçeriler: 2 Puan 2.Grup İçeriler: 4 Puan 3.Grup İçeriler: 6 Puan 4.Grup İçeriler: 8 Puan 5.Grup İçeriler: 10 Puan	10
2.4. Proje faaliyetleri sonunda elde edilmesi hedeflenen proje çıktıları program kapsamındaki performans göstergeleri ile uyumlu mudur, belirlenen proje bazlı performans göstergeleri gerçekçi midir?	5
3. Yöntem	20
3.1. Önerilen faaliyetler uygun mu, uygulanabilir mi, hedeflerle ve beklenen sonuçlarla uyumlu mu?	5
3.2. Projenin genel tasarımı ne kadar tutarlı? (Özellikle; proje, söz konusu sorunların bir analizini yansıtıyor mu; dı faktörler göz önüne alınmı mı ve bir de erlendirme öngörüyor mu?)	5
3.3. Teklifte, projenin sonucuna yönelik objektif olarak do rulanabilir göstergeler yer alıyor mu?	5
3.4. Ba vuru sahibi kurulu daha önce BAKA do rudan finansman deste inden yararlanmı mıdır? a)Ba vuru sahibi kurulu daha önce BAKA hibe deste inden yararlanmamı sa 5 puan b) Ba vuru sahibi kurulu daha önce BAKA hibe deste inden yararlanmı sa 1 puan	5
4. Sürdürülebilirlik	20
4.1. Projenin, hedef grupları üzerinde somut bir etkisi olması bekleniyor mu? (etkilenen i letme sayısı, faaliyetin bölgesel önemi, sosyal faydalar, sa lanan e itim fırsatları, te vik edilen yeni sermaye yatırımları, bölgenin genel ekonomik ortamında sa lanan geli meler vb. dâhil	5

olmak üzere)	
4.2. Proje potansiyel çarpın etkileri içermekte midir? (proje sonuçlarının yinelenmesi ve daha geni alanları etkilemesi ile bilgi yayılması dahil olmak üzere)	5
4.3. Teklif edilen projenin beklenen sonuçları sürdürülebilir mi?	5
<ul style="list-style-type: none"> ▪ mali açıdan (<i>destek sona erdikten sonra faaliyetler nasıl finanse edilecek?</i>), ▪ kurumsal açıdan (<i>faaliyetlerin devam ettirilmesine imkan tanıyan yapılar proje sonunda da devam edecek mi? Projenin sonuçları yerel olarak sahiplenilecek mi?</i>), ▪ politika düzeyinde (e er varsa) (<i>projenin yapısal etkisi ne olacaktır – örne in mevzuatta, davranı kurallarında, yöntemlerde vb. bir iyile me sa layacak mı?</i>) <i>Proje sürdürülebilir kalkınmayı ve çevrenin korunmasını göz önünde bulundurmu mu?</i> 	
4.4. Uygulanan yöntem ve faaliyetler, çevreyle uyumlu üretim modellerini içermekte ve bu yolla çevresel sürdürülebilirli i sa lamakta mıdır?	5
5. Bütçe ve Maliyet Etkinli i	10
5.1. Tahmini maliyetler ile beklenen sonuçlar arasındaki oran yeterli mi? Her bir bütçe kalemi için maliyetin gerekçelendirilmesi ayrıntılı olarak yapılmı mı?	4
5.2. Yapılması öngörülen harcamalar projenin uygulanması için gerekli mi?	3
5.3. İgili makine-ekipman ve hizmet alımlarında öngörülen tahmini bütçe rakamları piyasa ko ulları ile uyumlu mudur?	3
EN YÜKSEK TOPLAM PUAN	100

2.5 De erlendirme Sonucunun Bildirilmesi

2.5.1 Bildirimin eri i

Ba vuru Sahiplerine, ba vurularının sonucuna ili kin durum yazılı olarak bildirilecektir. Ba vurunun reddedilmesi veya destek verilmemesi kararı, a a ıda belirtilen gerekçelere dayandırılacaktır:

- Ba vuru, son ba vuru tarihinden sonra alınmı tır.
- Ba vuru eksiktir veya belirtilen idari ko ullara uygun de ildir.
- Ba vuru sahibi veya ortaklarından biri ya da bir kaçı uygun de ildir.
- Proje uygun de ildir. (örne in teklif edilen projenin program kapsamında olmaması, teklifin izin verilen azami süreyi a ması, talep edilen katkının izin verilen azami katkıdan daha fazla olması vb.)
- Proje, konuyla yeterince ilgili de ildir ve/veya Ba vuru sahibinin mali ve i letme kapasitesi yeterli de ildir.
- Proje, teknik ve mali açıdan, seçilmi olan di er projelere göre daha az puan almı tır.
- Talep edilen destekleyici belgelerin biri ya da birkaçı belirtilen son tarihten önce teslim edilmemi tır.
- Bu rehberde bulunan herhangi ba ka bir kritere uyulmamı tır.

Ajansın bir ba vuruyu reddetme ya da destek vermeme kararı nihaidir.

2.5.2 Öngörülen Zaman Çizelgesi

De erlendirme sonuçları hakkında Ba vuru sahiplerini bilgilendirmek için Ajansın planlad ı tarih Haziran 2016'dır. Bu tarih kesin olmayıp, proje sayısına göre de i ebilecektir.

2.6 Sözle me mızalanması ve Uygulama Ko ulları

Destek kararını takiben, verilecek destek miktarı ve uygulamaya ili kin ilke ve kurallar, Ba vuru Sahibi ile Ajans arasında imzalanacak bir sözleşme ba lanır.

Ba vuru sahiplerinden her bir proje için sözleşme öngörülen toplam destek miktarının %20'si kadar teminat alınır.

Ajans tarafından teminat olarak kabul edilebilecek de erler unlardır:

- Tedavüldeki Türk parası,
- Bankalar veya katılım bankaları tarafından verilen teminat mektupları,

Teminatlar, Ajans tarafından nakit olarak teslim alınmaz. Teminatların, yararlanıcı tarafından Ajansın bildirdi i banka hesap numarasına yatırıldı na dair makbuzun, sözleşme imzalanmaya gelindi i zaman ibrazı zorunludur.

Teminatlar, teminat olarak kabul edilen di er de erlerle de i tirilebilir. Karma de erlerden olu an teminatlar Ajans tarafından kabul edilebilir. Teminatlar nihai proje raporunun onaylanmasını müteakip serbest bırakılır.

Destek kararını takiben, verilecek destek miktarı ve uygulamaya ili kin ilke ve kurallar, Ba vuru Sahibi ile Ajans arasında imzalanacak bir sözleşme ba lanır.

Sözle meler, Ba vuru Sahiplerine yapılacak tebli den itibaren en geç 10 i günü içerisinde imzalanır. Ba vuru Sahiplerinin bu süre zarfında sözleşme imzalamak üzere Ajansa ba vurmaması halinde destek kararı iptal edilir. Bunların yerine, öngörülen toplam destek bütçesiyle sınırlı olmak ko uluyla, yedek listede yer alan Ba vuru Sahipleri sözleşme imzalamak üzere en yüksek puanlı projeden ba lamak üzere sözleşme imzalamaya davet edilir. Yedek listeden davet usulü bakımından da yukarıdaki hükümler aynen uygulanır.

Sözle me özellikle a a ıda belirtilen hakları ve yükümlülükleri düzenler:

Kesin Destek Tutarı: Azami destek tutarı sözleşme belirtilecektir. Bölüm 2.1.4'te açıklandığı gibi, bu tutar, tahminlere dayalı bir şekilde hazırlanan bütçe çerçevesinde belirlenecektir. Kesin destek tutarı, proje sona erdiği anda ve nihai rapor sunulduğunda kesinlik kazanacaktır. Mali destek hiçbir koşulda sözleşme belirtilen tutarı geçemez, sözleşme tutarını aşan ek ödeme yapılamaz ve yararlanıcı tarafından aynı sözleşme kapsamında ek destek talebinde bulunulamaz.

Hedeflerin Gerçekle tirilememesi: Yararlanıcının sözleşme koşullarını yerine getirmemesi halinde Ajans destek tutarını azaltabilir ve/veya o zamana kadar ödenen tutarların tamamen ya da kısmen geri ödenmesini talep edebilir. Ayrıca desteklenen proje veya faaliyet kapsamında, Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin zamanında ve eksiksiz verilmemesi, izleme ziyaretlerinde uygulama ve yönetim mekânlarına erişimin zorla tırılması yahut engellenmesi veya projenin sözleşmeye, eklerine ve yürürlükteki mevzuata uygun şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde Ajans, ödemeleri durdurabilir ve/veya sözleşmeyi feshederek buna ilişkin mevzuatta ve sözleşme belirtilen hukuki yollara başvurabilir.

Sözle menin De i tirilmesi: Yararlanıcıların projelerini, Ajans ile imzaladıkları sözleşme hükümleri doğrultusunda uygulamaları esastır. Ancak sözleşmenin imzalanmasından sonra projenin uygulamasını zorla tıracak veya geciktirecek önceden öngörülemeyen ve beklenmeyen durum yahut mücbir sebep söz konusu ise sözleşme tarafların mutabakatı ile uygulamanın herhangi bir safhasında de i tirilebilir ve/veya proje uygulamasının tamamı veya bir kısmı askıya alınabilir.

Raporlar: Yararlanıcılar, uygulama sürecinde, projede kaydedilen ilerleme ve gerçekle meleri içeren raporlar sunmak zorundadırlar. Bunlar; sözleşme belirtilen dönemlerde sunulacak yararlanıcı beyan raporları, ara raporlar ve proje faaliyetlerinin tamamlanmasını takiben sunulacak nihai rapor ile projenin etkilerinin de erlendirilebilmesi amacıyla sunulacak proje sonrası de erlendirme raporundan oluşmaktadır. Ayrıca Ajans, yararlanıcıdan ilave bilgi ve belge talebinde bulunabilir.

Ödemeler: Sözle mede belirtilen süre içerisinde, kabul edilebilir nitelikteki teminat artının yararlanıcı tarafından yerine getirilmi olması kaydıyla, destek miktarının % 20'si, yararlanıcıya ait sözle mede belirtilen banka hesabına ön ödeme olarak aktarılır. Ajans tarafından ön ödeme sonrasında yapılacak di er ödemeler, hakedi esasına göre gerçekleştirilir. Buna göre, ön ödeme tutarının ve aynı oranda yararlanıcının e finansman tutarının usulüne uygun harcamasını gösteren belgelerin ara/nihai raporlarla birlikte Ajansa sunulması, ilgili raporların Ajans tarafından incelenip uygun bulunması ve onaylanmasından sonra; (sözle mede aksi belirtilmedi i takdirde) ara ödemede destek miktarının % 40'ı ve son ödemede % 40'ı destek yararlanıcısının banka hesabına 30 gün içerisinde aktarılır. Yararlanıcı tarafından ilgili raporlar sunulmadan ve usulüne uygun ödeme talebinde bulunulmadan, yararlanıcıya hiçbir ödeme yapılmaz.

Projeye Ait Kayıtlar: Yararlanıcı, proje uygulanmasına dair tüm hesap ve kayıtları effaf bir şekilde tutmakla yükümlüdür. Bu kayıtlar deste in son ödemesinin yapılmasından sonra on yıl süreyle saklanmalıdır.

Denetim: Gerekti inde yapılacak denetimler sırasında yararlanıcı, proje uygulama ve yönetim mekanlarına erişimi zorla tırmamak yahut engellemek ve talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi görevli personele zamanında sunmak zorundadır. Sözle me hükümleri, Ajans tarafından hem kayıtlar üzerinde hem de yerinde yapılabilecek denetimlere olanak tanıyacaktır. Ajans destek miktarı 200.000 TL'nin üzerinde olan bütün projelerden denetim raporu talep eder. Bu limitin altındaki projelerde kendi belirleyece i ve ba vuru rehberinde belirtece i kriterlere (destek miktarı, yararlanıcın yasal statüsü vs.) göre denetim raporu talep edebilir. (Yasal denetim konusunda ulusal veya uluslararası kabul görmü bir denetim kurumuna (Yeminli Mali Mü avirler/Serbest Muhasebeci Mali Mü avirler Odası veya Sermaye Piyasası Kurulunca onaylanmı Ba ımsız Denetim irketi) mensup onaylı bir denetçi yeminli mali mü avir tarafından dı denetim)

Tanıtım ve Görünürlük: Yararlanıcılar, ortakları ve alt yükleniciler, hizmet, mal alımı ve yapımleri faaliyetlerinde Ajansın sardı ı mali deste i ve Kalkınma Bakanlığı'nın genel koordinasyonunu görünür kılmak ve tanıtmak için, Ajansın internet sitesinde (<http://www.baka.org.tr/>) yayınlanan "tanıtım ve görünürlük rehberine" uygun olarak gerekli önlemleri alır.

Satın Alma İlemleri: 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi yararlanıcılar, destek programları çerçevesinde desteklenen proje ve faaliyetler kapsamında yapacakları satın alma faaliyetlerini tabi oldukları satın alma mevzuatı çerçevesinde gerçekleştirirler. Söz konusu Kanuna tabi olmayan kurum ve kuruluşların yapacakları satın alma usul ve esasları ise Sözleşmenin ekinde (EK-IV) tanımlanmıştır. Ayrıca, uygulama aşamasında satın alma usullerine ilişkin detaylı bilgi ve dokümanlar proje uygulama rehberinde yer alacaktır. Programlar kapsamında alımı desteklenen alet, teçhizat, yazılım, malzeme ve sistemler ile yapılmış gerçekleştirilen tesislerin mülkiyeti yararlanıcıya aittir. Ancak yararlanıcının, sözleşme kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin, Ajansın gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın projenin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle mülkiyetini başkasına devredemez, rehin ve teminat olarak gösteremez, projede tanımlanan işlemlerinde başkası için kullanamaz. Bu kurala uyulmaması halinde mevzuat ve sözleşme kuralları uyarınca hukuki yollara başvurulur.